

ЗАХИЛАГЧ: ДОРНОД АЙМГИЙН ЗАСАГ

ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

ХАМТЫН ТӨГӨЛ ХХК

**ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ӨВЧТЭЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН АЖИЛ /БАЯН-УУЛ,
БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР/ ХИЙХ АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН**

Тендер шалгаруулалтын дугаар: ДОАХААГ/20250201075

Гэрээний дугаар: БОХНСЗ-3,1

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

“ХАМТЫН ТӨГӨЛ” ХХК ЗАХИРАЛ .Б. БЦЭНДОРЖ

Улаанбаатар хот 2025 он

АГУУЛГА

БҮЛЭГ 1. ОЙН САНД ТАРХСАН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	1
1.1.1. Гэрээт ажлын нэр	1
1.1.2. Гэрээний дугаар	1
1.1.3. Гэрээт ажлын зорилго	1
1.1.4. Гэрээг хэрэгжүүлэгч	1
БҮЛЭГ 2. ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦСЭН АЖЛЫН БЭЛТГЭЛ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖИЙН СУДАЛГАА.....	2
2.1. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн ажлын бэлтгэл зохион байгуулалт.....	2-4
2.2. Ойн санд хөнөөл учруулж байгаа хөнөөлт шавжийн	5
биологи, экологийн онцлог	5-10
2.3. Тэмцлийн ажлын өмнөх дээж талбайн судалгаа	11
2.4. Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн ажлын арга технологи, ашигласан бодис	12
БҮЛЭГ 3. ТЭМЦЛИЙН АЖЛЫГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН ГАЗАР НУТАГ, ТЭМЦЛИЙН АЖЛЫН БАГ БҮРЭЛДЭХҮҮН	23
3.1. Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэсэн газар нутаг, хугацаа	23-25
3.2. Тэмцэлийн ажлын 2024 оны ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тогтоох судалгааны үр дүнгээс үндэслэн тэмцлийн ажил явуулсан.....	26-31
3.3. Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн	32-41
БҮЛЭГ 4. ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ҮҮРГИЙН ШҮРШИГЧ БАГАЖ АШИГЛАН ГАЗРААР ТЭМЦЛИЙН АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ДҮН.....	42
4.1. Техникийн үр ашгийн тооцоо:	42-45
ДҮГНЭЛТ	46
ХАВСРАЛТ. ДАШБАЛБАР, БАЯН-УУЛ, БАЯН-ДУН ЗЭРЭГ СУМДЫН АКТ	47-52

БҮЛЭГ 1. ОЙН САНД ТАРХСАН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1.1. Гэрээт ажлын нэр

Дорнод аймгуудын ойн сан бүхий БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР сумдад
ойн санд ойн хөнөөлт шавжтай үүргэн шүршигч багаж ашиглаж тэмцэх ажил

1.1.2. Гэрээний дугаар

ДОАХААГ/20250201075 , № БОХНСЗ-3.1

1.1.3. Гэрээт ажлын зорилго

Ойн экосистемд сөрөг нөлөө үзүүлж ой нөөцийн хомсдол үүсгэж байгаа үндсэн хүчин
зүйлүүдийн нэг нь ойн хөнөөлт шавж юм. Монгол Улсын Ойн тухай хууль болон бусад хууль
тогтоомжийн дагуу 2023 онд ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ой хамгааллын арга
хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН,
ДАШБАЛБАР сумдад ойн санд тархсан хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан
тэмцэх ажлыг зохион байгуулсанаар ойн хөнөөлт шавжийн ойн санд үүсгэх хөнөөлийн
эрчмийг бууруулах, тархалт голомтыг хязгаарлах юм.

1.1.4. Гэрээг хэрэгжүүлэгч

Гэрээг хэрэгжүүлэгч: ““Хамтын төгөл” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011327027

Регистрийн дугаар: 5547299

“Хамтын төгөл” ХХК-ний үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл: Мод үржүүлэх, Ойг нөхөн
сэргээх ойжуулах, Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, нягтшилт, өсөлт хөгжил, зүйлийн
бүрдэл, хэт олшрол, хөдлөл зүйд дүн шинжилгээ хийж шаардлагатай арга хэмжээг төлөвлөх,
ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлыг дэлхий нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн техник,
технологор явуулж байх хэтийн зорилготой.

БҮЛЭГ 2. ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦСЭН АЖЛЫН БЭЛТГЭЛ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖИЙН СУДАЛГАА

2.1. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн ажлын бэлтгэл зохион байгуулалт

Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР зэрэг сумдын 500 га талбайд ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэв.

Ажил эхлэхээс өмнө түр ажилчдад тэмцлийн ажил гүйцэтгэх талаар болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа өгч тэмцлийн ажилд дадлагажуулан ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулан явуулав.

БАЯН-УУЛ сум

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажил гүйцэтгэхийн өмнө инженер, техникч, туслах ажилчдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангах ХАБ-н хувцас хэрэгсэл, эмнэлэгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх эмийн хайрцгийг бүрдүүлэх, шаардлагатай багаж хэрэгсэл, материал техник, тоног төхөөрөмжийг засаж сэлбэх, нэмж худалдан авах (шинээр 4 багаж) зэрэг ажлыг зохион байгуулав.

БАЯН-УУЛ суман дах “Сум дундын ойн ангийн дарга Б.Эрдэнэжаргал, Бян-Уул сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Б.Ган-Од, Байгаль хамгаалагч Р.Бямбадорж, О.Мөнх-оюун нартай харилцаа мэдээлэл солилцон хамтран ажиллалаа.

“Хамтын төгөл” ХХК-ний “Ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх” гэрээг гүйцэтгэх зорилгоор 2025 оны 6 дугаар сарын 23-нд компанийн зөвлөх инженер Д.Батзориг (багийн ахлагч), инженер Д.Гэрэлт-Од, техникч Д.Цогжавхалан, Н.Гүрээ Б.Алтаншагай, Т.Отгонбаатар, Г.Баяндүүрэн, З.Гаагаа, М.Уланбаяр нарын бүрэлдэхүүнтэй 2 автомашин (бактерийн бэлдмэлийг хөргүүртэй бүхээгтэй автомашинаар тээвэрлэсэн)-аар ажилд гарсан болно.

Тэмцлийн ажилд ашиглах 680 литер шингэн (бактерийн бэлдмэл)-ийг хөргүүртэй бүхээгтэй автомашинаар тээвэрлэн БАЯН-УУЛ сумын (Улихан) багт хадгалаж, тэмцэл хийх тухай бүрдээ зөөвөрлөж ашиглав.

Ажил эхлэхээс өмнө ажилчдад тэмцлийн ажил гүйцэтгэх талаар болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа өгч тэмцлийн ажилд дадлагажуулан ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулан явуулав. Тэмцлийн ажил явуулах талбайн хилийг ойн план зураг болон байр зүйн зурган дээр тэмдэглэн орон нутгийн

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075
АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

байгаль орчны улсын хяналтын байцаагч, байгаль хамгаалагч, багийн дарга нарт түр ажилчин нарт газар дээр нь заавар өгч танилцуулав. Ажил эхлэхээс өмнө ажилчдад тэмцлийн ажил гүйцэтгэх талаар болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа өгч тэмцлийн ажилд дадлагажуулан ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075
АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Хүснэгт 1. Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР сумдад 2025 онд ойн санд хийгдсэн судалгааны тойм

Хүснэгт-1

Сумын нэр	Судалгаа явуулсан талбай, га	Ойн хөнөөлт шавжийн			Судалгаа хийсэн газрын нэр	Ойн хөнөөлт шавжийн тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай хэсэглэл, /ялгарал/-ын дугаар
		Тархалттай талбай,га	Голомттой талбай, га	Хөнөөлт зүйлийн нэр		
Дорнод аймаг						
Баян-Уул	25000	8000	1500	Улингар, Хус нарс хуйлагч, Бургасны Хүр эрвээхэй төөлүүрч	Улихан, Оног голын эрэг орчим, давааны ар	1,9
Дашбалбар	25000	8900	789	Улингар, Хус нарс хуйлагч, Бургасны Хүр эрвээхэй төөлүүрч	Дөчийн голын бургас, Улаан толгой хөндий	6,8
Баян-Дун	15000	3588	546	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй бургасны хүр эрвээхэй навч хуйлагч, бургасны бөөс улингарын навчит цох	Улз голын сав дагуу бургас Тээг уул Угтамын байгалийн нөөц газар Үлийн даваа Дорж толгой Тээг уулын булан	38, 39, 35, 40, 42, 43, 44
Нийт	65000	20400	2835			

Тус газар нутгийн ойн сан 2023 онд ойн хөнөөлт шавж Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хөнөөлд нэрвэгдсэн байна. Ойн хөнөөлт шавжийн судалгааны эх сурвалж, судлагдсан байдлаас олшролын нэг үелбэрийг нэгдүгээр үе ба тооны хэвийн шат, хоёрдугаар үе буюу олшролын эхний шат, гуравдугаар үе буюу олшролын шат, дөрөвдүгээр үе буюу хэт олшролын шат, тавдугаар үе буюу бууралтын шат гэсэн таван үе шатанд ангилдаг (Цагаанцоож, 2003).

Дорнод аймгийн зарим сумд дөрөвдүгээр үе буюу хэт олшролын шатанд хамрагдаж байна.

2.2. Ойн санд хөнөөл учруулж байгаа хөнөөлт шавжийн биологи, экологийн онцлог

Судалгаа явуулсан газруудад навч шилмүүсний хөнөөлт шавжаас шинэсний шилмүүс хуйлагч, якобсоны төөлүүрч зэрэг нь шинэсэн ойн санд хөнөөл учруулж байсан. Ойн хөнөөлт шавжийн экологи, биологийн онцлогийг зүйл тус бүрээр доор өгүүлэв.

Шинэсний шилмүүс хуйлагч (*Zeiraphera diniana*.)

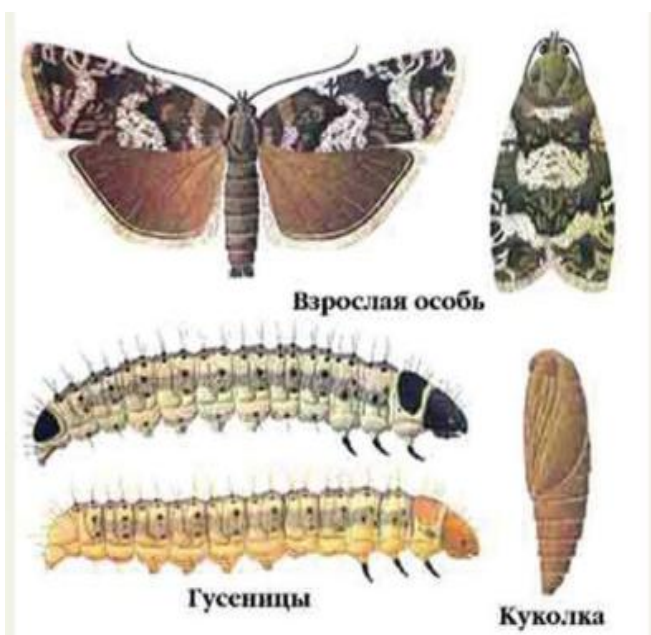
Англи нэр: Larch bud moth Grey larch tortrix

Орос нэр: Листовертка Лиственничная серая

Гадаад шинж: Хайрсан далавчтаны (Lepidoptera) баг навч хуйлагчийн (Tortricidae)-н овогт орно. Бие гүйцсэн эрвээхэй нь мөнгөлөг саарал, урд далавч гялалзсан бор шаргал өнгөтэй, 2 хос хөндлөн хар судалтай, таруухан байрласан бараан толботой буюу цагаан, хар, хүрэн, бор саарал зэрэг олон өнгө холилдон нийлсэн байдаг. Хойд далавч боровтор саарал өнгөтэй, захаараа бараавтар эмжээртэй, далавчны дэлгэмэл 18-22 мм хүрдэг.

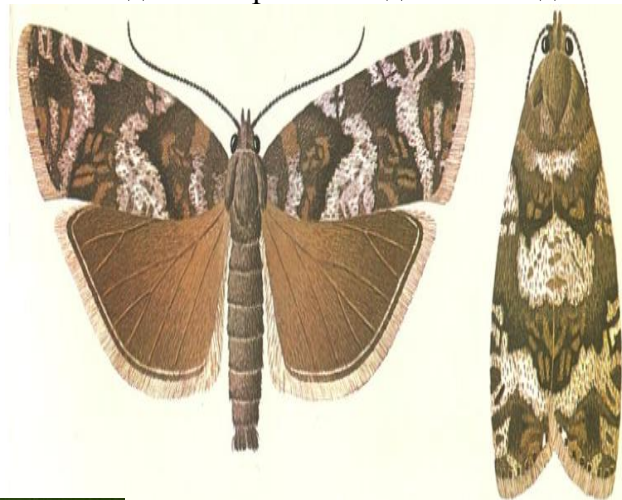
Тархац: Монгол орны Хангай, Хэнтийн уулархаг мужийн тагийн бүсээс бусад шилмүүст ойд өргөн тархалттай.

хөгжлийн мөчлөг 1 жил

Таних шинж: Бие гүйцсэн эрвээхэй нь мөнгөлөг саарал, урд далавч гялалзсан бор шаргал өнгөтэй, 2 хос хөндлөн хар судалтай, таруухан байрласан бараан толботой буюу цагаан, хар, хүрэн, бор саарал зэрэг олон өнгө холилдон нийлсэн байдаг. Хойд далавч боровтор саарал өнгөтэй, захаараа бараавтар эмжээртэй, далавчны дэлгэмэл 18-22 мм хүрдэг.

Өндөгний үе шатандаа өвөлждөг буюу

Хугацаа: Бие гүйцсэн эрвээхэйн нислэг 7-р сарын сүүлчийн 10 хонгоос эхлэн 8-р сарын эцэс хүртэл үргэлжилнэ.

Өндөг:Таних шинж: Өндөг хавтгайдуу зууван буюу лийр маягийн хэлбэртэй ба 0,5-0,6 мм хэмжээтэй, бараан буюу цайвар ногоон өнгөтэй.

Байрших газар: Эмэгчин эрвээхэй өндгөө модны холтосны ан цав, засар,

бүдүүн мөрийн уг дээр 2-9 ширхгээр шахдаг. Нэг эмэгчин эрвээхэй амьдралынхаа туршид 300 гаруй өндөг гаргадаг.

Хугацаа: Өндөгний үе шатандаа өвөлжинө

Таних шинж: Хүрэнцэрийн толгой хүрэн улаан өнгөтэй, биеийн урт 8-12 мм. Энэ эрвээхэйн хүрэнцэрийн биеийн өнгө маш их хувирамтгай бөгөөд шар ногооноос ногоон саарал, улмаар хар өнгөтэй болдог. Толгой, дагз, цээжний хөл, хэвлийн төгсгөл бараан, хэвлийн хөл хоёр эгнээгээр байрласан 35-40 дэгээнцэртэй.

Хооллох ургамал: Шинэсний шилмүүс

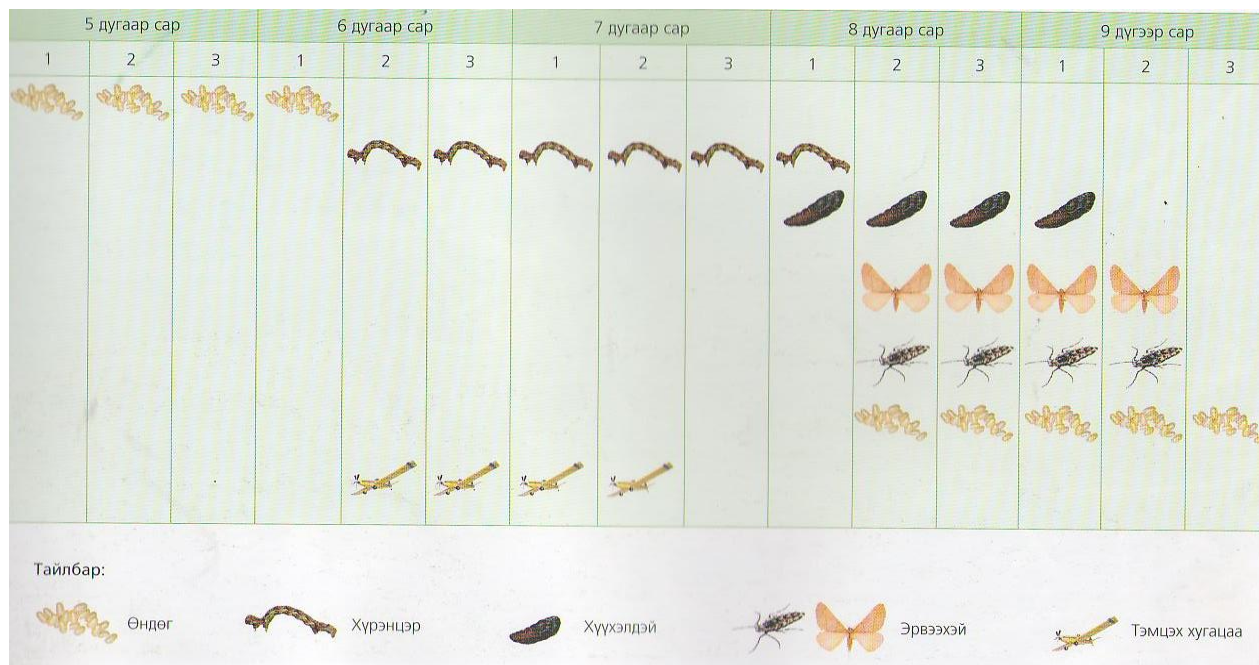
Хугацаа: Хүрэнцэр 30-40 орчим хоногийн настай. Энэ хугацаандаа 4-5 удаа гуужин өсөж томордог. Өндөгнөөс гарсан бага насны хүрэнцэр 5 сарын сүүлээс эхлэн 6 сарын сүүлийн 10 хонгоос 7 сарын дунд шилмүүсээр хооллож байгаад хүүхэлдэй шатандаа шилжинэ.

Тэмцэх арга: Феромонт урхи, бактерийн бэлдмэл хэрэглэн тэмцэж болно. Хүрэнцэрийн нягтшилтыг загвар мөчир сонгон авч 1 метр мөчир дээрх хүрэнцэрийн тоогоот гаргана. Нэг мөчир дээр 300 хүрэнцэр байвал шилмүүс бүрэн идэгдэж дуусна. Голомтын дрон ашиглан агаараас илрүүлэх боломжтой, 7 дугаар сард гэрлэн урхиар эрвээхэйд

хяналтын тооллого хийдэг. Эрвээхэй нэг газраас нөгөө рүү нүүснээр шинэ голомт бий болдог.

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн ойн санд учруулах хөнөөл: Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн олшролд биологийн хүчин зүйлс, амьгүй хүчин зүйлс, хүний үйл ажиллагаа онцгой нөлөө үзүүлдэг. Биологийн хүчин зүйлд махчин, шимэгч шавж өвчин үүсгэгч бактери, вирус багтах бол амьгүй хүчин зүйлийн нөлөөнд түймэр, нарны гэрлийн идэвхижил, хуурайшилт, ган, уур амьсгалын өөрчлөлт тус тус багтана. Ой мод түүний дагалт баялагыг ашиглах, машин механизмын хорт хий утаа, хог хаягдал зэрэг хүний шууд болон дам үйл ажиллагаанаас ойн экологийн тэнцвэрт байдалд сөрөг нөлөө үзүүлсээр байна. Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй нь шинэс модны хөнөөлт зүйл юм. Энэ зүйл эрүүл болон стресст орсон аль ч насны ойд довтолдог (Pleshanov, Vassilieva, 1974; Pleshanov, Issaev, 1981; Pleshanov, 1982). Эмэгчин нь нисдэггүй учир популяци нэг модон дээр удаан хугацаанд олон жилийн турш үржсээр тоо толгой олшрох аюултай юм. Ялангуяа залуу модод маш хурдан хатаж эхэлдэг. Их хэмжээний нутгийн хамарсан хэт олшролын үед модлог эд болон үрийн чанарт сөргөөр нөлөөлдөг. Олшролын үе нь маш удаан (3–4 жил) үргэлжилдэг учир модонд маш аюултай зүйлд тооцогддог (Турова, Юрченко, 1996). Ийм газар нутгийг буцаан ойжуулах нь маш төвөгтэй бөгөөд их цаг хугацаа шаарддаг. Энэ үр дүн томоохон газар нутгийн хүрээлэн буй орчныг ноцтойгоор өөрчилдөг. Мөн якобсоны төөлүүрч эрвээхэй нь биологийн бусад зүйл шавжийн идэш тэжээлийн сүлжээнд оролцдог.

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн өсөлт, бойжилтын хуанли.

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүүхэлдэй

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн эрэгчиний морфологи байдал

Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн эмэгчиний морфологи байдал

2.3. Тэмцлийн ажлын өмнөх дээж талбайн судалгаа

Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх байгууллага болон орон нутгийн хяналтын баг бүрэлдэхүүн тэмцлийн ажил хийж гүйцэтгэх газруудад тэмцлийн ажил эхлэхээс өмнө ойн хөнөөлт шавжийн нягтшилын дээж талбайн тооллогын судалгааг хийж гүйцэтгэв. Хөнөөлт зүйлийн нягтшилыг тогтоохдоо хөнөөлт зүйлийн биологи, экологийн онцлогоос хамаарч модны шилмүүс дээрхи байршилыг сонгон хүрэнцэрийн тоог тогтоосон бөгөөд MNS 6533:2015 “Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг тодорхойлох судалгааны ажилд тавих ерөнхий шаардлага” стандартыг мөрдлөгө болгов.

Ойн хөнөөлт шавжийн нөлөөгөөр модонд үүсэх гэмтэл нэг талаас ургамлын ямар эрхтэн, эрхтний аль хэсгийг гэмтээсэн нөгөө талаас хөнөөлт шавжийн амны бүтэц, хооллолтын хэлбэр, амьдралын хэлбэрээс хамааруулан ангилдаг.

Гэмтлийн үндсэн хэлбэрүүдийг дурдъя.

- навч, шилмүүсийг бүрэн ба хэсэгчлэн идэх, үндэс, найлзуурыг мэрэх, тасдах
- навчны зөөлөн эдийг идэж зөвхөн судлыг үлдээх
- мөчир, найлзуур, модлогт зам гаргах, хөндий үүсгэх мөн навч, шилмүүсний зөөлөн эдийг идэж хөндий үүсгэх
- холтсонд зүсэлт хийх, нүх гаргах
- навч, найлзуурыг хуйлах, мушгих, шүлсээр татаж ороох
- ургамлын бүх эрхтэн, эрхтний хэсгүүдээс шүүсийг сорох
- навч, нахиа, найлзуур, мөчир дээр ур үүсгэх

2.4. Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн ажлын арга технологи, ашигласан бодис

Дорнод аймгийн Баян-Уул, Баяндун, Дашбалбар сумдын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн эсрэг BT-MN01 бактерийн бэлдмэл ашиглан тэмцлийн ажлыг 560 га талбайд микробиологийн аргаар хийж гүйцэтгэв.

Шилмүүс хуйлагч, якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэрийн эсрэг “CIFARELLI” AU-8000 маркийн үүргийн шүршигч багаж ашиглав, үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх газар нутагт ойр байршиж, ажил эхлэхээс өмнө түр ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч ажилласан. Газраар тэмцлийн ажил явуулах талбайг ойн план зурган дээр тэмдэглэн тэмцэл явуулах талбайн хилийг ажлын баг

Шинэсний шилмүүс хуйлагч, якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэрийн эсрэг “CIFARELLI” AU-8000 маркийн үүргийн шүршигч багаж ашиглав, үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх газар нутагт ойр байршиж, ажил эхлэхээс өмнө түр ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгч ажилласан. Газраар тэмцлийн ажил явуулах талбайг ойн план зурган дээр тэмдэглэн тэмцэл явуулах талбайн хилийг ажлын баг бүрэлдэхүүнд газар дээр нь танилцуулав.

MNS 6533:2015, Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг тодорхойлох судалгааны ажилд тавих ерөнхий шаардлага;

MNS 6532:2015, Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага;

MNS 6535:2015, Ойн хөнөөлт шавжтай микробиологийн аргаар тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага;

MNS 6543:2015, Хайрсан далавчтны багийн хөнөөлт шавжтай тэмцэх “BT-MN01” бактерийн биобэлдмэл, техникийн шаардлага;

MNS 6534:2015, Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага,

MNS 4967:2000, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Нэр томъёо, тодорхойлолт,

MNS 3475:2003, Ургамлын хорио цээр. Нэр томъёо, тодорхойлолт зэрэг монгол улсын стандартуудыг мөрдөн ажиллав.

Тэмцлийн ажлыг эхлэхээс өмнө ойн хөнөөлт шавжийн дээж талбайн судалгааг хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд тэмцлийн ажил гүйцэтгэх баг бүрэлдэхүүний амрах байр лагери, тэмцлийн ажил гүйцэтгэх талбайтай ойр тэмцлийн ажилд ашиглагдах бактерийн бэлдмэлийг зөөвөрлөж тусгайлсан талбайд байрлуулсан.

SIFARELLI, AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багаж

SIFARELLI, AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багаж/ Дорнод аймаг Баян-Уул сум/

CIFARELLI, AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багаж/ Дорнод аймаг Баян-Уул сум/

CIFARELLI, AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багаж /Дорнод аймаг/

Зураг-33. CIFARELLI, AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багаж /

Tanque grande capacidad. Con facilidad transformable, opcional, para funcionamiento con polvos y granulados.
Big capacity tank. Easily convertible, optionally, to be used with powders and granulars.

Posibilidad de bomba de llenado.
Possibility of filling pump.

Todos los mandos sobre la empuñadura.
All controls on the handle.

Posibilidad de bomba de empuje.
Possibility of booster pump.

Gotas inferiores a 100µm.
Drops less than 100µm.

Motor Cifarelli
5HP, 77cc.
*Cifarelli's engine
5HP, 77cc.*

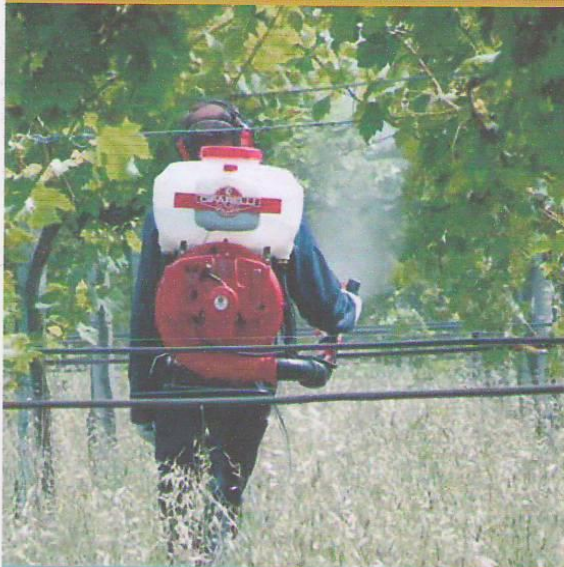
Accesorios Accessories	La lista completa de accesorios está disponible en Internet. The complete list of the accessories is available on our Web Site.		
 0G.272.00 Kit para polvos y granulados. <i>Kit for powders or granular materials.</i>	 0G.104.00 Kit ULV para obtener gotas Ø inferior a 70µm con M3PSA y M3PSRA. <i>ULV kit to obtain drops Ø less than 70µm with M3PSA and M3PSRA.</i>	 0G.274.00 Doble salida líquidos. <i>Double liquids outflow.</i>	 24.019.00 Tubo extensión sólo para M3PSA y M3PSRA. <i>Extension pipe only for M3PSA and M3PSRA.</i>

Las imágenes son sólo a título indicativo. Los datos pueden ser variados sin previo aviso.
Pictures are reproduced just as an indication. Features may change without any prior notice.

CIFARELLI M3. SIRVEN ALIADOS FIELES EN LA AGRICULTURA.

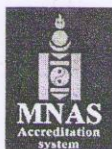
Motor 5HP Engine 5HP	Modelo C7, 2-tiempos, 77cc, 3,6 kW, producido y totalmente diseñado por Cifarelli SpA, fiable, potente pero ligero y de fácil manutención. <i>C7 model, 2-stroke, 77cc, 3,6 kW, manufactured and totally designed by Cifarelli SpA, reliable, powerful but light and of easy maintenance.</i>																				
Potencia aire Air power	Permite tratamientos en amplio radio en menor tiempo. Velocidad aire 125 m/sec Volumen aire 20 m³/min <i>It permits large range treatements in less time.</i> <i>Air speed 125 m/sec Air volume 20 m³/min</i>																				
Líquidos Liquids	Micronización de las gotas (Ø inferior a 100µm) para una protección uniforme. Tanque capaz para una mayor autonomía y larga duración. Capacidad tanque líquidos 17 L Salida líquidos 0-4 L/min Alcance máximo horizontal 17 m Alcance máximo vertical 15 m <i>Drops result micronized (Ø less than 100µm) to get a smooth protection.</i> <i>Capacious tank for more autonomy and lasting endurance.</i> <i>Liquids tank capacity 17 L</i> <i>Liquids outflow 0-4 L/min</i> <i>Maximum horizontal range 17 m</i> <i>Maximum vertical range 15 m</i>																				
Modelos Models	Cada modelo está equipado con mandos sobre la empuñadura. <i>Each model is equipped with controls integrated in the handle.</i> <table><thead><tr><th></th><th>M3A</th><th>M3PRA</th><th>M3PSA</th><th>M3PSRA</th></tr></thead><tbody><tr><td>Bomba de llenado <i>Filling pump</i></td><td></td><td>●</td><td></td><td>●</td></tr><tr><td>Bomba de empuje <i>Booster pump</i></td><td></td><td></td><td>●</td><td>●</td></tr><tr><td>Peso en seco kg. <i>Dry weight kg.</i></td><td>11,55</td><td>12,00</td><td>11,90</td><td>12,20</td></tr></tbody></table> Bomba de llenado: recarga los líquidos, manteniendo el atomizador sobre los hombros. Bomba de empuje: aumenta, regulariza y mezcla la cantidad de líquido suministrado. <i>Filling pump: refills the liquids, keeping the mist sprayer on the shoulders. Booster pump: increases, regularizes and mixes the quantity of the liquid delivered.</i>		M3A	M3PRA	M3PSA	M3PSRA	Bomba de llenado <i>Filling pump</i>		●		●	Bomba de empuje <i>Booster pump</i>			●	●	Peso en seco kg. <i>Dry weight kg.</i>	11,55	12,00	11,90	12,20
	M3A	M3PRA	M3PSA	M3PSRA																	
Bomba de llenado <i>Filling pump</i>		●		●																	
Bomba de empuje <i>Booster pump</i>			●	●																	
Peso en seco kg. <i>Dry weight kg.</i>	11,55	12,00	11,90	12,20																	
Embalaje Packaging	50 x 74 x 37 cm 50 x 74 x 37 cm																				

Máquina versátil para agricultura, jardinería y higiene urbana.
Versatile equipment for agriculture, gardening and public health.

CIFARELLI M3. AGRICULTURE NEEDS FAITHFUL ALLIES.

УХЭШХүрээлэнгийн Захирлын
2021 оны 10-р сарын 25-ны өдрийн А/11 тоот тушаалаар батлав.

УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХҮРЭЭЛЭН

Institute of Plant Protection

Улаанбаатар 17042, Хан-Уул дүүрэг, Зайсан.
Утас: 1134-1054, Факс: 1134-5212

ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/: 23-128

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр: Шим

/The name of customer's request for analysis/

Лабораторийн нэр: Микробиологи лаборатори

Дээжийн тоо: 1

Шинжилгээний зорилго: Албан хүсэлт

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/			
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн төрөл Type of sample	Дээжийн нэр Name of sample	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
240	Биобэлдмэл	BT-MN01	1000мл

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2023 он 05 сар 29 өдөр	2023 он 06 сар 13 өдөр	2023 он 06 сар 14 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
240	MNS 6543: 2019	Гадаад байдал	Өтгөрүүлсэн шингэн бэлдмэл	Өтгөрүүлсэн шингэн бэлдмэл
	MNS 6543: 2019	Өнгө үнэр	Хүрэн, эхүүн, өөрийн өвөрмөц үнэртэй	Хүрэн, эхүүн, өөрийн өвөрмөц үнэртэй
	MNS 6543: 2019	Ургах онцлог	Гялалзсан, цайвар, гялгар дугариг колони үүсгэнэ. Савханцар, Грам зэрэг, азроб, спор үүсгэнэ.	Гялалзсан, цайвар, гялгар дугариг колонитой. Савханцар, Грам зэрэг, азроб, спортой
	MNS 6543: 2019	Таньц	18-22 млрд	22 млрд
	MNS 6543: 2019	Идэвхит чанар	Бэлдмэл нь шавьжийн хүрэнцэрт 10 хоногт 75%-иас дээш	Бэлдмэл нь шавьжийн хүрэнцэрт 10 хоногт 81%
	MNS 6543: 2019	pH	6,5-7,5	6,5

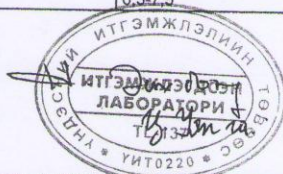
Шинжилгээний дүн:

ХЯНАСАН: Лабораторийн эрхлэгч:

Reviewed by

БАТАЛСАН: Чанарын менежер:

Approved by

/ Н.ЭНХБОЛД /

/ Ц.УЯНГА /

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

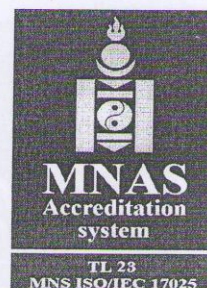
ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075 АЖИЛ
ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

МЭЭСБУЛ УТУГ-ын Захирлын 2020 оны 03-р сарын 16-ны өдрийн
А/36 тоот тушаалаар батлав. Маягт №11/01

"МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ЭМИЙН
СОРИЛТ БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН
УЛСЫН ЛАБОРАТОРИ" УТУГ

Монгол улс, УБ хот, Хан-Уул дүүрэг, 12-р хороо, Сонгино
Харилцах утас: 7049-2942, Факс: 7049-2942

СОРИЛТЫН ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/ : 23-402

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : Шим

/The name of customer's request for analysis/

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacturer	Хүчинтэй хугацаа Expire date	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
402	Хайрсан далвчтаны багийн хөнөөлт шавжтай тэмцэх BT- MN01 бактерийн биобэлдмэл	2023-17-р	Монгол Улс / МУ/	2023/05/27 - 2023/11/26	0.001 тн

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2023 он 05 сар 30 өдөр	2023 он 06 сар 13 өдөр	2023 он 06 сар 15 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
402	MNS 6543:2019	Гадаад байдал	Өтгөрүүлсэн шингэн бэлдмэл	Өтгөрүүлсэн шингэн бэлдмэл
	MNS 6543:2019	Өнгө	Хүрэн	Хүрэн
	MNS 6543:2019	Үнэр	Эхүүн өөрийн өвөрмөц үнэртэй	Өөрийн гэсэн эхүүн, өвөрмөц үнэртэй
	MNS 6543:2019	Биологийн идэвх	Биобэлдмэл нь шавжийн хүрэнцэрт 10 хоногт 75%-иас дээш идэвхтэй	90
	MNS 6543:2019	pH	6.5-7.5	6,8
	MNS 6543:2019	МПА орчинд ургах онцлог	Гялалзсан, цайвар, гөлгөр, дугариг колони үүсгэнэ. Савханцар, грам ээрэг, аэроб, спор үүсгэнэ.	Цайвар өнгийн гөлгөр, гялалзсан дугариг колони байв
	MNS 6543:2019	Титр (спор/мл)	18-22 млрд	19 млрд

Санал тайлбар:
Opinions and interpretation

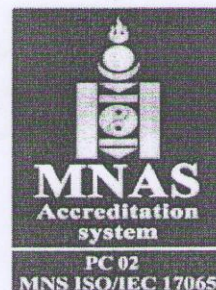
Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

МЭЭСБУЛ УТУГ-ын Захирлын 2020 оны 03-р сарын 16-ны өдрийн
А36 тоот тушаалаар батлав.

"МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ЭМИЙН
СОРИЛТ БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН
УЛСЫН ЛАБОРАТОРИ" УТУГ

Монгол улс, УБ хот, Хан-Уул дүүрэг, 12-р хороо, Сонгино
Харилцах утас: 7049-2942, Факс: 7049-2942

БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН АЛБАНЫ
ЭКСПЕРТИЙН ДҮГНЭЛТ
CONCLUSION OF CERTIFICATION EXPERT

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/ : 23-402

Олгосон : 2023 он 06 сар 15 өдөр
/Date of issue/

Зориулалт: /Purpose/ : Цувралын шалгалт /Дотоод/

"Шим" ААН-ийн үйлдвэрлэсэн "Хайрсан далвчтаны багийн хөнөөлт шавжтай тэмцэх BT-MN01
бактерийн биобэлдмэл" бактерийн бэлдмэл-ийн/ын 10 тн бүхий 2023-17-р цувралын дээж нь
сорилтын лабораторийн 23-402 тоот дүнгээр MNS 6543:2019 -ийн шаардлагыг хангаж байна.

Сорилтын 23-402 дугаартай дүнг хавсаргав.

Дүгнэлт гаргасан:

Чанарын баталгаажуулалтын эксперт:

гарын үсэг/signature, /Б. Мөнхцэцэг /

шалгагч:

Б. Өлзийбаяр
гарын үсэг/signature/

/А. Өлзийбаяр/

Хянаж баталгаажуулсан:

Чанарын менежер:

Б. Отгонбаяр
гарын үсэг/signature/

/Б. Отгонбаяр/

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зовшооролгүй хэсэгчилэн болон бүхэлд нь хуулбарлахыг хориглоно.

Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр	Хяналтын хугацаа	Хяналтын байр
1	100	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
2	200	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
3	300	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
4	400	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
5	500	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
6	600	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
7	700	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
8	800	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
9	900	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр
10	1000	Хяналтын дүн	Хяналтын үнэ	Хяналтын нэр

Суманд агуулахад бэлдмэлээ хадгалаж байгаа/ Дорнод аймаг /

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Эрүүл ахуйн хэрэгсэл /Дорнод аймаг/

БҮЛЭГ 3. ТЭМЦЛИЙН АЖЛЫГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН ГАЗАР НУТАГ, ТЭМЦЛИЙН АЖЛЫН БАГ БҮРЭЛДЭХҮҮН

3.1. Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэсэн газар нутаг, хугацаа

Дорнод аймгийн Баян-Дун сумд

Ой хамгааллын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Дорнод аймгийн Баян-Дун сумдын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг 2025 оны 07-р сарын 26-ны өдрөөс 07-р сарын 29-ны хооронд үүргийн шүршигч багаж ашиглан газраар микробиологийн аргаар тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв.

Дорнод аймаг Дашбалбар сумд

Ой хамгааллын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Дорнод аймгийн Дашбалбар сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг 2025 оны 7 дугаар сарын 24-ны өдрөөс 07-р сарын 26-ны хооронд үүргийн шүршигч багаж ашиглан газраар микробиологийн аргаар тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв.

Дорнод аймаг Баян-Уул сумд

Ой хамгааллын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Дорнод аймгийн Баян-Уул сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг 2023 оны 7-р сарын 29 -ны өдрөөс 07-р сарын 31-ны хооронд үүргийн шүршигч багаж ашиглан газраар микробиологийн аргаар тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв.

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075 АЖИЛ
ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн арга, ашигласан бэлдмэл бодисын хэмжээ

Хүснэгт-3

№	Сумын нэр	Хэсэглэлийн дугаар	Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн ажахуйн нэгж	Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн талбай /га/	Хэрэглэсэн бодисын		
					Нэр	Хэмжээ/л/	Үр дүн %
Дорнод аймаг							
1	Баян-Дун	38, 39, 35, 40, 42, 43, 44	Хамтын төгөл ХХК	200	BT-MN01	400	88 %
2	Дашбалбар	6,8	Хамтын төгөл ХХК	158		316	84 %
3	Баян-Уул	1,2	Хамтын төгөл ХХК	220		440	85 %
Нийт хэмжээ				578		1156	85.5 %

ДЭЭЖ ТАЛБАЙН ТООЛЛОГО

/Тэмцлийн ажил явуулсны дараа/

Модны шилмүүс дээрх хүрэнцрийн тоо, гол иш, хад асган дахь багц өндөгний тоо, хөрсөн доорх хүүхэлдэйн тоо /

Аймаг, нийслэл: Дорнод

Сум, дүүрэг: Дашбалбар, Баян-Дун Баян-Уул зэрэг сумд

Огноо: 2025.07.24 - 2025.08.01

Дээж талбайн дугаар	Хэсэглэл	Ялгарал	Газрын нэр	Хөнөөлт шавжийн төрөл, зүйл	Тооллого хийсэн талбайн хэмжээ			Хөнөөж буй зүйлийн тоо				Байршил	Тэмцлийн ажил явуулсны дараах тооллого			Тэмц лийн ажл ын техн икий н үр дүн
					Модны тоо	Хөрс, хад асга	Талбай м ²	Хүрэнцэр, ш	Хүүхэлдэй, ш	Өндөг, ш	Бусад		2025.07.24 /3-5 хоног/	2025.07.29 /5-7 хоног/	2025.07.29 /7-12 хоног/	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	19
Дорнод аймаг Баян-Дун																

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075 АЖИЛ
ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

1	2	35, 40, 42, 43, 44	Улз голын сав дагуу бургас Тээг уул Угтамын байгалийн нөөц газар Үлийн даваа Дорж толгой Тээг уулын булан	Якобсоны төөлүүрч эрвээхий, Улингар, Хус нарс хуйлагч, Бургасны Хүр эрвээхэй	5	-	500	725±10	-	-	-	N49.478557, E112.537065	188 26 %	254 35 %	102 14.0%	88.0 %
Дүн								737+ -15	Дундаж						75,5	
Дорнод аймаг Дашбалбар																
3	42	6,7	Дөчийн голын бургас, Улаан толгой хөндий	Якобсоны төөлүүрч эрвээхий, Улингар, Хус нарс хуйлагч, Бургасны Хүр эрвээхэй	5	-	500	87±1 2	-	-	-	N49.918766, E113.744537	13 15,0 %	27 31,0%	25,3 29,0%	84.0 %
Дүн								75+- 5	Дундаж						75,0	
Дорнод аймаг Баян-Уул																
5	1	1,2	Улихан, Оног голын эрэг орчим	Якобсоны төөлүүрч эрвээхий, Улингар, Хус нарс хуйлагч, Бургасны Хүр эрвээхэй	5	-	500	121± 12	-	-	-	N 49.26612, E 113.32383	30,0 25,1 %	41,0 34,0%	18 15,0%	85,0 %
Дүн								103- +10	Дундаж						85.5 %	

3,2 ТЭМЦЭЛИЙН АЖЛЫН 2024 ОНЫ ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ӨВЧНИЙ
ТАРХАЛТЫН ТОГТООХ СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮНГЭЭС ҮНДЭСЛЭН ТЭМЦЛИЙН
АЖИЛ ЯВУУЛСАН

БАЯН-УУЛ СУМ

БАТЛАВ:
ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯН-УУЛ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ОРЛОГЧ

С. ЦЭРЭНБАДРАЛ

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ӨВЧНИЙ ТАРХАЛТЫГ ТОГТООХ
СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АКТ

№ 2024/ ...

Аймаг: Дорнод

Сум: Баян-Уул

Газрын нэр: Хуурай хөндий, Жанцан даваа, арын Нарс, Улз голын сав, Онон голын эрэг дагасан шугуй, Хадан хошуу зэрэг газрын 9 000 га ойн талбайд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааг хийж, дараах урьдчилсан үр дүн болон мэдээлэл гаргав. Үүнд:

1. Ойн бүрэлдэхүүн: 10 Нс
2. Зонхилох модны төрөл: Улиангар, хус, бургас, нарс
3. Ойн дундаж нас: 50 орчим
4. Хэсэглэл /ялгарлын/ дугаар: 168, 161, 175, 157, 1, 2, 3, 10, 11
5. Судалгаа явуулсан ойн санд тархаж буй хөнөөлт шавж өвчний нэр:
 - Навч, шилмүүсний: Өрөөсгөл хүр эрвээхэйн өндөг хаданд тохиолдоно. Навчич цох. Нарсан дээр цикадын хүүхэлдэйн гэр тохиолдоно.
 - Үр жимс, боргоцой, нахиа найлзуур:
 - Иш холтос модлогийн:
 - Халдварт ба халдваргүй Өвчин: Бургасны навч харлах өвчин
6. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдэж буй байдал: Навчит модод өрөөсгөл хүрийн тархалттай, голын дагуух бургас галл ихтэй, өвчилсөн, Битүүгийн адгийн нарсны үр давжаарч өсөлтгүй болсон байна.
7. Ойн хаталтын зэрэг: Байхгүй
8. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалттай талбай:
Газрын нэр: өрөөсгөл хүр эрвээхэй тархалттай.
Хэсэглэлийн дугаар: 168, 161, 175, 157, 1, 2, 3, 10, 11
9. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний голомттой талбай:
Газрын нэр:
Хэсэглэлийн дугаар:
10. Ойн түймэр, навч шилмүүс, иш, холтосны хөнөөлт шавжийн хамтын нөлөөлөл: Одоогоор хамтын нөлөөлөл гараагүй байна.
11. Өмнөх жилүүдэд хэрэгжүүлж байсан ойн аж ахуйн арга хэмжээ:
2024 оны 8р сарын эхээр Сайхан ойн төлөө ХХК өрөөсгөл хүрд гэрлэн урхиар, Хатант форест ХХК 9 сарын 11-16ны хооронд Даваа, Хуурай, хөндий, Ульхан зэрэг газарт өрөөсгөл хүр эрвээхэйн өндгөнд тэмцэл тус тус хийж гүйцэтгэсэн. Тухайн газруудад мониторинг хийв.

12. Хөнөөлт, шавж өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээний тухай орон нутгийн санал:

- Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтан улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч, ойн ангийн бие бүрэлдэхүүнийг ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх, судалгаа хийх сургалтанд хамруулах.
- Байгаль орчны улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарыг ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрдэл хөгжлийн үе шатыг таних арга ажиллагаанд хамруулах, сургалт зохион байгуулах

13. Хойшид авах арга хэмжээний тухай:

- Судалгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулах
- Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтанг үзүүлэн таниулах материал, гарын авлага, мэдээллээр хангах
- Тус ойн агийн хариуцсан сумдын ойн зохион байгуулалт хийх ажлыг зохион байгуулах

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаанд 2012 оны ой зохион байгуулалтын ойн тархалтын зураг, тайланг ашиглав.

АКТ ҮЙЛДСЭН:

Орон нутгийг төлөөлж:

БОХУлсын байцаагч:

Сум дундын ойн ангийн инженер

/А. Оюунтөгс/

Судалгааны багийг төлөөлж:

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
шавж судлаач, ШУА-ын Биологийн хүрээлэн ЭША

/Д.Энхнасан/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
ажилтан

Н. Нармандах/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
ажилтан

/Г.Мөнхжин/

БАЯН-ДУН СУМ

БАТЛАВ:

ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГДЭГЭЙС Б. БАТЖАВ
ДАРГЫН ОРЛОГЧ

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ӨВЧНИЙ ТАРХАЛТЫГ ТОГТООХ
СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АКТ

№ 2024/ 09

Аймаг: Дорнод

Сум: Баяндун

Газрын нэр: Улз голын сав дагуух бургас, Угтамын байгалийн нөөц газар, Тээг уул, Тээг уулын булан, Улз голын урд хэсэг, Үлийн давааны өвөр, Дунд Өлийн даваа, Дорж толгой 15 000 га ойн талбайд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааг хийж, дараах урьдчилсан үр дүн болон мэдээлэл гаргав. Үүнд:

1. Ойн бүрэлдэхүүн: 10 Нс
2. Зонхилох модны төрөл: Улиангар, хус, нарс
3. Ойн дундаж нас: 70 орчим
4. Хэсэглэл /ялгарлын/ дугаар: 38, 39, 35, 40, 42, 43, 44
5. Судалгаа явуулсан ойн санд тархаж буй хөнөөлт шавж өвчний нэр:
 - Навч, шилмүүсний: Өрөөсгөл хүр эрвээхэй, бургасны хүр эрвээхэй, навч хуйлагч, бургасны бөөс, цикад, улиангарын навчич цох.
 - Үр жимс, боргоцой, нахиа найлзуур:
 - Иш холтос модлогийн:
 - Халдварт ба халдваргүй Өвчин: Бургас, улиангарын навч цоохортож өвчилсөн.
6. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдэж буй байдал: Баруун Үлийн голын дагуу бургас галл ихтэй, өвчилсөн, улиагарын навч навч хулагчид нэрвэгдэж идэгдсн байдалтай байна.
7. Ойн хаталтын зэрэг: Бага
8. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалттай талбай:

Газрын нэр: Бургас навч харласан, навчич цох идсэн ул мөртэй.

Хэсэглэлийн дугаар: 38, 39, 35, 42
9. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний голомттой талбай:

Газрын нэр:

Хэсэглэлийн дугаар:

10. Ойн түймэр, навч шилмүүс, иш, холтосны хөнөөлт шавжийн хамтын нөлөөлөл:
Одоогоор хамтын нөлөөлөл гараагүй байна.
11. Өмнөх жилүүдэд хэрэгжүүлж байсан ойн аж ахуйн арга хэмжээ:
12. Хөнөөлт, шавж өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээний тухай орон нутгийн санал:
 - Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтан улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч, ойн ангийн бие бүрэлдэхүүнийг ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх, судалгаа хийх сургалтанд хамруулах.
 - Байгаль орчны улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарыг ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрдэл хөгжлийн үе шатыг таних арга ажиллагаанд хамруулах, сургалт зохион байгуулах
13. Хойшид авах арга хэмжээний тухай:
 - Судалгааны ажлыг хавар, намар тогтмол зохион байгуулах
 - Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтанг үзүүлэн таниулах материал, гарын авлага, мэдээллээр хангах
 - Голомттой талбайд тэмцлийн ажлыг цаг алдалгүй зохион байгуулах. Тэмцлийн ажлын үр дүнг нарийвчлан тогтоох

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаанд 2012 оны ой зохион байгуулалтын ойн тархалтын зураг, тайланг ашиглав.

АКТ ҮЙЛДСЭН:

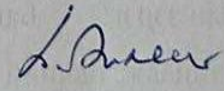
Орон нутгийг төлөөлж:

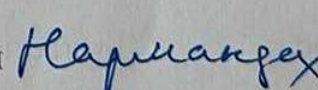
БОХУлсын байцаагч:
Сумын байгаль хамгаалагч

/Х. Гантуяа/

Судалгааны багийг төлөөлж:

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
шавж судлаач, ШУА-ын Биологийн хүрээлэн ЭША /Д. Энхнасан/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
ажилтан /Э. Нармандах/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн
ажилтан /Г. Мөнхжин/

ДАШБАЛБАР СУМ

БАТЛАВ:
ДОРНОД АЙМГИЙН ДАШБАЛБАР СУМЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА

/Ц. БЯМБАСҮРЭН/

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ӨВЧНИЙ ТАРХАЛТЫГ ТОГТООХ
СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АКТ

2024.09.19

Аймаг: Дорнод

Сум: Дашбалбар

Газрын нэр: Дөчийн голын бургас, Улаан толгойн хөндий газрын 25 000 га ойн талбайд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааг хийж, дараахь урьдчилсан үр дүн болон мэдээлэл гаргав.

Үүнд:

1. Ойн бүрэлдэхүүн: 10 бургас, хус, нарс
2. Зонхилох модны төрөл: бургас
3. Ойн дундаж нас: орчим
4. Хэсэглэл /ялгарлын/ дугаар: 6, 8.
5. Судалгаа явуулсан ойн санд тархаж буй хөнөөлт шавж өвчний нэр:
 - Навч, шилмүүсний: Навчит цох
 - Үр жимс, боргоцой, нахиа найлзуур:
 - Иш холтос модлогийн: Няслуур цох, мөлгөр цох
 - Халдварт ба халдваргүй өвчин: -
6. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдэж буй байдал: Шинэсний ялаа, навч хуйлагч
7. Ойн хаталтын зэрэг: Бага
8. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалттай талбай:

Газрын нэр: Бургасны хүр эрвээхэй, навчин цох

Хэсэглэлийн дугаар: 6, 8
9. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний голомттой талбай:

Газрын нэр: байхгүй

Хэсэглэлийн дугаар:
10. Ойн түймэр, навч шилмүүс, иш, холтосны хөнөөлт шавжийн хамтын нөлөөлөл:

Одоогоор хамтын нөлөөлөл гараагүй байна.
11. Өмнөх жилүүдэд хэрэгжүүлж байсан ойн аж ахуйн арга хэмжээ:
 - 2019 онд бургасны хүр эрвээхэйд тэмцлийн ажил гүйцэтгэсэн.

- 2018 онд Дөч голын дагуух бургасанд олширсон бургасны хүр эрвээхэйд 500 га-д тэмцлийн ажил хийгдсэн.

12. Хөнөөлт, шавж өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээний тухай орон нутгийн санал:

- Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтан улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч, ойн ангийн бие бүрэлдэхүүнийг ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх, судалгаа хийх сургалтанд хамруулах.
- Байгаль орчны улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарыг ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрдэл хөгжлийн үе шатыг таних арга ажиллагаанд хамруулах, сургалт зохион байгуулах

13. Хойшид авах арга хэмжээний тухай:

- Судалгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулах
- Орон нутгийн холбогдох албан тушаалтанг үзүүлэн таниулах материал, гарын авлага, мэдээллээр хангах

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаанд 2013 оны ой зохион байгуулалтын ойн тархалтын зураг, тайланг ашиглав.

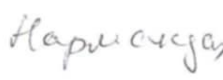
АКТ ҮЙЛДСЭН:

Орон нутгийг төлөөлж:

БОХУлсын байцаагч:
Сумын байгаль хамгаалагч

Судалгааны багийг төлөөлж:

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн шавж судлаач, ШУА-ын Биологийн хүрээлэн ЭША /Д.Энхнасан/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн ажилтан Нармандах/

Байгаль Орчин Шавж судлалын Нийгэмлэгийн ажилтан /Г.Мөнхжин/

3.3. Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн

Дорнод аймгийн Дашбалбар, Баяндун, Баян-Уул зэрэг сумд

Тэмцлийн ажлыг “Хамтын төгөл” ХХК-ны ерөнхий инженер Д.Батзориг удирдан зохион байгуулж, 9 хүнийг түр ажлын байраар ханган ажилуулсан ба Дорнод аймгийн байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын газар, сум дундын ойн анги, сумын засаг дарга нар, сумдын БОХУлсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нар хяналт тавьж ажилласан.

Баян-Уул сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн:

- “Хамтын төгөл”ХХК-ны ерөнхий инженер Д.Батзориг
- “Хамтын төгөл”ХХК-ны жолооч Цогжавхлан
- Баян-Уул суман дах сум дундын ойн ангийн дарга Б.Эрдэнэжаргалан
- Баян-Уул сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Б. Ган-Од
- Баян-Уул сумын байгаль хамгаалагч Р. Бямбадорж
- Баян-Уул сумын байгаль хамгаалагч О. Мөнх-Оюун

Баян-Дун сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн:

- Баян-Дун сумын байгаль хамгаалагч Т. Ганбаатар
- Баян-Дун сумын байгаль хамгаалагч Х. Гантуяа

Дашбалбар сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн:

- Дашбалбар сумын байгаль орчны улсын байцаагч Ю. Мөнхтөмөр
- Дашбалбар сумын байгаль орчны улсын байцаагч М. Ганчимэг

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал /Баяндун сум/

AU-8000 маркын үүргийн шүршигч багажын хүчин чадлаар тоосонцор үүсэж байгаа нь /
Баяндун сум /

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал
/ Баяндун сум давааны арын улингар том нарстай хэсэг /

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал
/ Баяндун сум /

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал
/ Баяндун сум овоотой уул 100 жил гэсэн даваа дээр /

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал
/ Баяндун сум /

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Дашбалбар сумын** тэмцэлийн ажлын зураг байгаль орчины Улсын байцаагч нар хамт

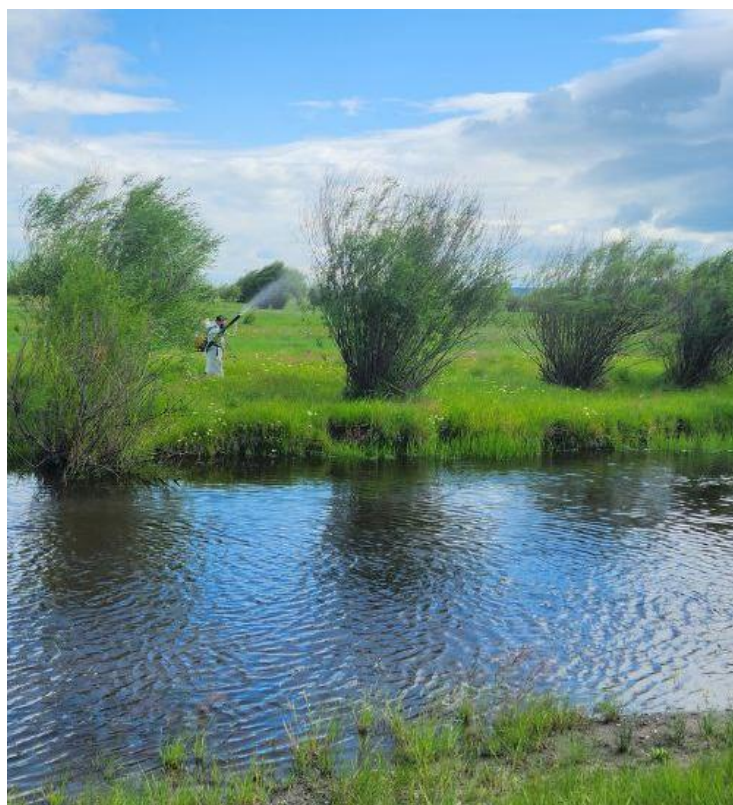
Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Дашбалбар сумын** тэмцэлийн ажлын зураг

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Дашбалбар сумын тэмцэлийн ажлын зураг**

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Дашбалбар сумын дөчин гол орчим тэмцэлийн ажлын зураг**

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Баян-Уул сумын тэмцэлийн ажлын зураг**

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал **Баян-Уул сумын тэмцэлийн ажлын зураг**

Хил хамгаалах эргүүлийн цэргүүдтэй ажлын явцыг танилцуулсан

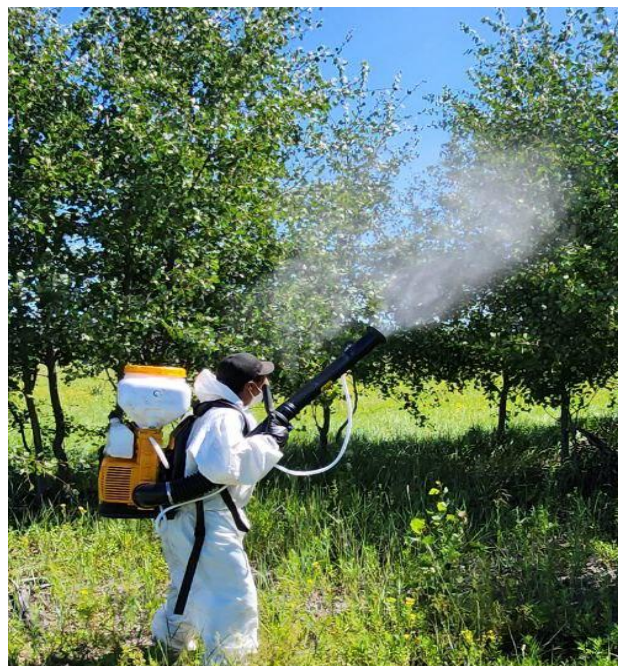

Үүргийн шүршигч багаж цэнэглэж байгаа нь /Дорнод аймаг/

Үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажил гүйцэтгэх үеийн ерөнхий зураглал

Үүргийн шүршигч багаж цэнэглэж байгаа нь /Дорнод аймаг Баян-Уул сум /

БҮЛЭГ 4. ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ҮҮРГИЙН ШҮРШИГЧ БАГАЖ АШИГЛАН ГАЗРААР ТЭМЦЛИЙН АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ДҮН

Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР сумдын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай 578 га талбайд тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв. Ажлын үр дүнг “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартын дагуу тооцоолов. Ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан газраар тэмцлийн ажил явуулсны дараа тэмцлийн ажлийн үр дүнг дараах аргуудаар тооцов. Үүнд:

1. Техникийн үр ашгийг тооцох
2. Эдийн засгийн үр ашгийг тооцох
3. Ойн аж ахуйн үр ашгийг тооцох

4.1.Техникийн үр ашгийн тооцоо: Тэмцлийн ажлыг явуулсаны дараа ойн хөнөөлт шавжийн үхлийн хувь, үхлийн хурд болон тэмцлийн ажлын дараа ой хэрхэн хамгаалагдаж сэргэн ургаж байгаа байдлаар тодорхойлно.

Техникийн үр дүнг дараах томъёогоор тооцож гаргана.

$$E = \frac{100 * (A - B)}{A}$$

Е- тэмцлийн ажлийн үр дүн, /хувиар/

А- тэмцлийн ажлийн өмнөх үеийн шавжийн тоо /ширхэг/

В- тэмцлийн ажил хийсний дараа амьд үлдсэн шавжийн тоо /ширхэг/

Тэмцлийн ажлыг 578 га талбайд нийт 1156 л бактерийн бэлдмэл ашиглан 10 хоногийн хугацаанд гүйцэтгэсэн бөгөөд тэмцлийн ажлын дараах дээж талбайн тооллогыг тэмцэл явуулсаны дараа хийж гүйцэтгэв. Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ, БАЯНДУН, ДАШБАЛБАР сумдын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн эсрэг хийгдсэн тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 85 хувьтай байна./

ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯН-УУЛ

Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай 220 га талбайд тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв. Ажлын үр дүнг “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартын дагуу тооцоолов.

Тэмцлийн ажлыг 220 га талбайд нийт 450 л бактерийн бэлдмэл ашиглан 2 хоногийн хугацаанд гүйцэтгэсэн бөгөөд тэмцлийн ажлын дараах дээж талбайн тооллогыг тэмцэл явуулсаны дараа хийж гүйцэтгэв. Дорнод аймгийн БАЯН-УУЛ сумын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн эсрэг хийгдсэн тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 85 хувьтай байна.

ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯНДУН СУМ

Дорнод аймгийн БАЯНДУН сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай 200 га талбайд тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв. Ажлын үр дүнг “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартын дагуу тооцоолов.

Тэмцлийн ажлыг 200 га талбайд нийт 200 л бактерийн бэлдмэл ашиглан 2 хоногийн хугацаанд гүйцэтгэсэн бөгөөд тэмцлийн ажлын дараах дээж талбайн тооллогыг тэмцэл явуулсаны дараа хийж гүйцэтгэв. Дорнод аймгийн БАЯНДУН сумын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн эсрэг хийгдсэн тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 88 хувьтай байна.

ДОРНОД АЙМГИЙН ДАШБАЛБАР СУМ

Дорнод аймгийн Дашбалбар сумын ойн санд тархсан ойн хөнөөлт шавжтай 158 га талбайд тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэв. Ажлын үр дүнг “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартын дагуу тооцоолов.

Тэмцлийн ажлыг 158 га талбайд нийт 142 л бактерийн бэлдмэл ашиглан 3 хоногийн хугацаанд гүйцэтгэсэн бөгөөд тэмцлийн ажлын дараах дээж талбайн тооллогыг тэмцэл явуулсаны дараа хийж гүйцэтгэв. Дорнод аймгийн Дашбалбар сумын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн эсрэг хийгдсэн тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 84 хувьтай байна.

Хүснэгт 6. Тэмцлийн ажлын дараах дээж талбайн тооллого

№	Газрын нэр	Хүрэнцэрийн тооллогын дүн		Тооллого хийсэн модны тоо	Үр дүн /%/
		Үхсэн шавжийн тоо/ширхэг/	Амьд шавжийн тоо/ширхэг/		
Дорнод аймаг					
Баян-Уул сум					
1	Улихан, Оног голын эрэг орчим	670	200	Дээж талбай нэг	85.0
Дашбалбар сум					
2	Дөчийн голын бургас, Улаан толгой хөндий	156	52	Дээж талбай нэг	84
Баян-Дун сум					
3	Улз голын сав дагуу бургас Тээг уул Угтамын байгалийн нөөц газар Үлийн даваа Дорж толгой Тээг уулын булан	204	63	Дээж талбай нэг	88
Нийт техникийн үр дүн /дундаж/					85,5

Тэмцлийн ажлын дараах үр дүнгийн тооллого /Баян-Дун сум/

Тэмцлийн ажлын дараах үр дүнгийн тооллого /Дашбалбар сум/

Тэмцлийн ажлын гүйцэтгэсний дараах дэлгэцэн дээрх 5 хоногийн дараах хүрэнцэрийн тоо
Тэмцлийн ажлын дараах үр дүнгийн тооллого /Баян-Уул сум/

Тэмцлийн ажлын дараах үр дүнгийн тооллого хөрсний хөвдөн давхарга дээр унасан үхсэн
хүрэнцэрийн тоог гаргаж байгаа нь

ДҮГНЭЛТ

Дорнод аймгийн Баян-уул, Баяндун, Дашбалбар сумдын 578 га талбай, ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх тэмцлийн ажлыг хийж гүйцэтгэв.

Дорнод аймгийн Баян-уул, сумын Улихан, Оног голын эрэг орчим буюу 1,2-р хэсэглэлийн 220 га талбайд тархсан яacobсоны төөлүүрч эрвээхэй хүрэнцэр, хуйлагчтай тэмцэх ажилд 450 литр / BT-MN01/ бактерийн бэлдмэл хэрэглэсэн ба 85 хувийн үр дүн үзүүлсэн байна.

Баяндун сумын 38, 39, 35, 40, 42, 43, 44-р хэсэглэлийн Улз голын сав дагуу бургас Тээг уул Угтамын байгалийн нөөц газар Үлийн даваа Дорж толгой Тээг уулын булан зэрэг газарт тархсан 200 га талбайн яacobсоны төөлүүрч эрвээхэй хүрэнцэр, хуйлагчтай тэмцэх ажилд 200 литр / BT-MN01/ бактерийн бэлдмэл хэрэглэсэн ба 88 хувийн үр дүн үзүүлсэн байна.

Дашбалбар сумын 6,8 -р хэсэглэлийн Дөчийн голын бургас, Улаан толгой хөндий зэрэг газрын 158 га талбайд тархсан яacobсоны төөлүүрч эрвээхэй хүрэнцэртэй “Хамтын төгөл” ХХК үүргийн шүршигч багажаар тэмцлийн ажлыг 5 хүний гүйцэтгэлийн дундаж үр дүн 85,5 хувийн үр дүн үзүүлсэн байна. Уг ажилд 150 литр / BT-MN01/ бактерийн бэлдмэл хэрэглэсэн.

Уг ажлыг Дорнод аймгийн Баян-Уул сумын сум дундын ойн ангийн дарга гүйцэтгэсэн баг бүрэлдэхүүн Баян-Уул суман дах сум дундын ойн ангийн дарга Б.Эрдэнэжаргалан, Баян-Уул сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Б. Ган-Од, Баян-Уул сумын байгаль хамгаалагч Р. Бямбадорж, Баян-Уул сумын байгаль хамгаалагч О. Мөнх-Оюун

Баян-Дун сумаас Байгаль хамгаалагч Т.Ганбаатар, Байгаль хамгаалагч Х.Гантуяа Дашбалбар сумаас Байгаль орчны улсын байцаагч Ю. Мөнхтөмөр, Улсын байцаагч М. Ганчимэг нар нь уяалдаа холбоотой ажиллаж явцын хяналт тавьж ажил гүйцэтгэсэн талаар акт үйлдсэн байна.

Тэмцлийн ажил эхлэхээс өмнө бэлтгэл ажлыг зохион байгуулах зорилгоор шаардлагатай багаж хэрэгсэл, материал техник, тоног төхөөрөмжийг засаж сэлбэн, ажил эхлэхээс өмнө түр ажилчдад тэмцлийн ажил гүйцэтгэх талаар болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа өгч, тэмцлийн ажилд дадлагажуулан ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулав.

Баян-Уул сумын ажил гүйцэтгсэн ажлын акт

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдийн 2015
оны 03 –аар сарын 31 өдрийн А-140/63 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

БАТЛАВ:
ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯН-УУЛ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА /М.БАТТУЛГА/

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын гүйцэтгэлийн акт

2025 оны 07 сарын 29 өдөр
Дугаар 29

Дорнод аймгийн Баян-Уул сумын Өвөр-Эрээн баг, Онон голын эргэн орчим газар нутаг 2012 оны ой зохион байгуулалтын материалын 1,2, зэрэг хэсэглэлд тархсан ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа тэмцлийн ажлыг явууллаа.

Судалгаанаас үзэхэд Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, нийтдээ 220 га талбайд тархаж хөнөөл учруулж байгааг тогтоов.

Үүнд:

1. Хөнөөлт шавжинд өртөгдөж байгаа талбай	500 га
2. Тархалт үүсэж голомтын үе шат эхлэж байгаа	500 га
3. Голомт үүсч, хөнөөлт шавжинд өртөгдсөн талбай	500 га
4. Голомтын бууралтын үе шатанд хамрагдах талбай	500 га

Сүүлийн жилүүдэд нийтдээ 500 га талбайн мод /Нарс, бургас, хус/ хатаж хуурайшсан байна.

Тэмцлийн явцад-навч Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, хүрэнцэр өсөлт, хөгжилтийнхөө / 2-3, 3-4, 4-6, настай хүрэнцэр хүүхэлдэй, бие гүйцсэн/ шатандаа VII/29-31–ээс эхлэн орж байна. Одоогоор 3-4 насны хүрэнцэр 100 хувийг эзлэн голлож хөнөөл учруулж навч, шилмүүс найлзуураар хооллож, тухайн газрын 100 хувь нь хөнөөлт шавжинд нэрвэгдэж байгааг тогтоов.

Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх хугацаанд цаг агаарын дундаж температур 12-15 °C салхины дундаж хурд 4-5 м/сек агаарын чийгшил дунджаар 55 байв. Өдөр бүрийн цаг агаарын үзүүлэлтийг бичил цаг агаарын хэмжигч багажаар тухай бүрд нь хэмжив.

Хөнөөлт шавжтай тэмцэх арга

1. Химийн арга –шаардлагатай зарим газрын хөнөөлт шавжийн хор хөнөөл, тоо толгойн хэлбэлзэл, өсөлт хөгжлийг хязгаарлахын тулд тэмцэх арга хэмжээг /агаараас, газраас/ Үүргэн шүршигч аргаар 220 га талбайд явуулав. Химийн бодис карате 5 % лепидоцит/ био бэлдмэл-ийг нэг га талбайд 0.20 кг, литр буюу нийт га талбайд 650 литр ажлын шингэн орохоор тооцоолон хэрэглэв. Хүрэнцэрийн амьдралд 10-15 хувь үхэл 85-91 хувь байна. Химийн аргаар дээрх эрвээхэйн хүрэнцэртэй тэмцэл явуулахад өвчлөлт 2 хоногийн дараа илэрч 85-91 хувь халдварлаад үхэлт үргэлжилж байна.
2. Механик арга –тухайн шавжийн анхан шатны хүрэнцэр өндөгнөөсөө гарах, өвөлжсөн хүрэнцэр хөрснөөс гарах, нэг модноос нөгөө модонд хүрэнцэрүүд олноороо нүүх, модонд гарсан хүрэнцэрийг дэвсгэр материал ашиглан доргиож унагаах, хүрэнцэр хүүхэлдэйлж байна. Тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 91 хувь байна.

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх 2025 оны ажлыг танилцаж, холбогдох мэдээлэл тайлан үзээд тухайн ажлын комиссоос тогтоох нь

2025 оны 07 –р сарын 29-с

2025 оны 07-р сарын 31-ны хооронд явуулсан:

Шинэсний хярга, яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, бийрэн сүүлттэй үүргийн шүршигч багажаар тэмцэх ажлын гүйцэтгэлийг Баян-Уул сумын Байгаль орчин хяналтын улсын байцаагч Б.Ган-од, Байгаль хамгаалагч Р.Бямбадорж тэмцэлийн ажил хийсэн тайлан мэдээлэл танилцаад шалгаж үзээд хүлээн авах нь зүйтэй гэж шийдвэрлэв.

Хор хөнөөлийн түвшин, өсөлт хөгжилтийн үе шатны тухай тайлан, илтгэх хуудас бичиж, холбогдох байгууллагад танилцуулан, улмаар дараа жилүүдэд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай төсөл боловсруулах шаардлагатай.

Яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй тэмцсэн ажлыг ...85 ... /сайн, дунд, муу/ гүйцэтгэснийг хүлээн авлаа.

ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫГ ХҮЛЭЭН АВСАН

Баян-Уул сумын Байгаль орчин хяналтын улсын байцаагч:

Баян-Уул сумын Байгаль хамгаалагч:

Баян-Уул сумын Байгаль хамгаалагч:

Баян-Уул сумын Сум дундын ой ангийн дарга:

Гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлгэн өгсөн:

"ХАМТЫН ТӨГӨЛ" ХХК - ЗАХИРАЛ

ИНЖЕНЕР

Д.Батзориг/

Д.Цогжавхлан/

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ТЭМЦЭХ, УСТГАЛЫН ДОАХААГ/20250201075 АЖИЛ
ГҮЙЦЭТГЭХ БОХНСЗ-3,1 ГЭРЭЭТ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Баян-Дун сумын азил гүйцэтгсэн ажлын акт

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдийн 2015 оны 03-аар сарын 31 өдрийн А-140/63 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

БАТЛАВ:
ДОРНОД АЙМГИЙН БАЯН-ДУН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА *Б.Батхүү* /Б.БАТХҮҮ/

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын гүйцэтгэлийн акт

Дугаар 2025.....оны 0...7сарын 0...9өдөр

Дорнод аймгийн Баян-Дун сумын Наран баг, баруун үлийн даваа, Хайрхан баг Угтам, орчим газар нутаг 2012 оны ой зохион байгуулалтын материалын 1,2, зэрэг хэсэглэлд тархсан ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа тэмцлийн ажлыг явууллаа. Судалгаанаас үзэхэд Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, нийтдээ 210 га талбайд тархаж хөнөөл учруулж байгааг тогтоов.

Үүнд:

1. Хөнөөлт шавжинд өртөгдөж байгаа талбай	500 га
2. Тархалт үүсэж голомтын үе шат эхлэж байгаа	500 га
3. Голомт үүсч, хөнөөлт шавжинд өртөгдсөн талбай	500 га
4. Голомтын бууралтын үе шатанд хамрагдах талбай	500 га

Сүүлийн жилүүдэд нийтдээ 1500 га талбайн мод /Нарс, бургас, хус/ хатаж хуурайшсан байна.

Тэмцлийн явцад-навч Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, хүрэнцэр өсөлт, хөгжилтийнхөө / 2-3, 3-4, 4-6, настай хүрэнцэр хүүхэлдэй, бие гүйцсэн/ шатандаа VII/29-31-ээс эхлэн орж байна. Одоогоор 3-4 насны хүрэнцэр 100 хувийг эзлэн голлож хөнөөл учруулж навч, шилмүүс найлзуураар хооллож, тухайн газрын 100 хувь нь хөнөөлт шавжинд нэрвэгдэж байгааг тогтоов.

Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх хугацаанд цаг агаарын дундаж температур 12-15 °C салхины дундаж хурд 4-5 м/сек агаарын чийгшил дунджаар 55 байв. Өдөр бүрийн цаг агаарын үзүүлэлтийг бичил цаг агаарын хэмжигч багажаар тухай бүрд нь хэмжив.

Хөнөөлт шавжтай тэмцэх арга

1. Химийн арга –шаардлагатай зарим газрын хөнөөлт шавжийн хор хөнөөл, тоо толгойн хэлбэлзэл, өсөлт хөгжлийг хязгаарлахын тулд тэмцэх арга хэмжээг /агаараас, газраас/ Үүргэн шүршигч аргаар **230 га** талбайд явуулав. Химийн бодис карате 5 % лепидоцит/ био бэлдмэл-ийг нэг га талбайд 0.29 кг, литр буюу нийт га талбайд 780 литр ажлын шингэн орохоор тооцоолон хэрэглэв. Хүрэнцэрийн амьдралд 10-15 хувь үхэл 85-91 хувь байна. **Бациллус туринженсис вар курстаки** хортон шавж устгахад ашиглагддаг биологийн гаралтай бактери. хортон шавж устгахад ашиглагддаг биологийн гаралтай бактери бэлдмэл ашиглан дээрх эрвээхэйн хүрэнцэртэй тэмцэл явуулахад өвчлөлт 2 хоногийн дараа илэрч **85-91** хувь халдварлаад үхэлт үргэлжилж байна.
2. Механик арга –тухайн шавжийн анхан шатны хүрэнцэр өндөгнөөсөө гарах, өвөлжсөн хүрэнцэр хөрснөөс гарах, нэг модноос нөгөө модонд хүрэнцэрүүд олноороо нүүх, модонд гарсан хүрэнцэрийг дэвсгэр материал ашиглан

доргиож унагаах, хүрэнцэр хүүхэлдэйлж байна. Тэмцлийн ажлын техникийн
үр дүн 85 хувь байна.

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх 2025 оны ажлыг танилцаж, холбогдох мэдээлэл
тайлан үзээд тухайн ажлын комиссоос тогтоох нь

2025 оны 07-р сарын 26-наас 2025 оны 07-р сарын 29-ны хооронд явуулсан.

Шинэсний хярга, яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, бийрэн сүүлттэй үүргийн
шүршигч багажаар тэмцэх ажлын гүйцэтгэлийг Баян-Дун сумын Байгаль
хамгаалагч Г.Ганбаатар, Х.Гантуяа тэмцэлийн ажил хийсэн тайлан мэдээлэл
танилцаад шалгаж үзээд хүлээн авах нь зүйтэй гэж шийдвэрлэв.

Хор хөнөөлийн түвшин, өсөлт хөгжилтийн үе шатны тухай тайлан, илтгэх хуудас
бичиж, холбогдох байгууллагад танилцуулан, улмаар дараа жилүүдэд авч
хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай төсөл боловсруулах шаардлагатай.

Яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч
эрвээхэй тэмцсэн ажлыг ...85 ... /сайн, дунд, муу/ гүйцэтгэснийг хүлээн авлаа.

ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫГ ХҮЛЭЭН АВСАН:

Баян-Дун сумын Байгаль хамгаалагч: /Г.Ганбаатар/

Баян-Дун сумын Байгаль хамгаалагч: /Х.Гантуяа/

Гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлгэн өгсөн:

"ХАМТЫН ТӨГӨЛ" ХХК - ЗАХИРАЛ

ИНЖЕНЕР

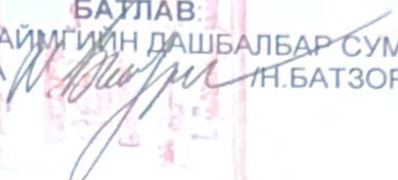

/ Д.Батзориг/

/ Д.Цогжавхлан/

Дашбалбар сумын ажил гүйцэтгэлийн акт

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдийн 2015
оны 03 –аар сарын 31 өдрийн А-140/63 дугаар тушаалын 2 дугаар хэвсрэлт

БАТЛАВ:
ДОРНОД АЙМГИЙН ДАШБАЛБАР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА Н.БАТЗОРИГ/

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын гүйцэтгэлийн акт

2025.....оны сарын өдөр
Дугаар

Дорнод аймгийн Дашбалбар сумын Дөчийн гол, Баянцагаан ар орчим газар нутаг 2012 оны ой зохион байгуулалтын материалын 8 зэрэг хэсэглэлд тархсан ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа тэмцлийн ажлыг явууллаа.

Судалгаанаас үзэхэд Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, нийтдээ 115 га талбайд тархаж хөнөөл учруулж байгааг тогтоов.

Үүнд:

1. Хөнөөлт шавжинд өртөгдөж байгаа талбай	500 га
2. Тархалт үүсэж голомтын үе шат эхлэж байгаа	500 га
3. Голомт үүсч, хөнөөлт шавжинд өртөгдсөн талбай	500 га
4. Голомтын бууралтын үе шатанд хамрагдах талбай	500 га

Сүүлийн жилүүдэд нийтдээ 500 га талбайн мод /Нарс, бургас, хус/ хатаж хуурайшсан байна.

Тэмцлийн явцад-навч Якобсоны төөлүүрч эрвээхэйн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй, хүрэнцэр өсөлт, хөгжилтийнхөө / 2-3, 3-4, 4-6, настай хүрэнцэр хүүхэлдэй, бие гүйцсэн/ шатандаа VII/-24 наас-VII-26 ноос эхлэн орж байна. Одоогоор 3-4 насны хүрэнцэр 100 хувийг эзлэн голлож хөнөөл учруулж навч, шилмүүс найлзуураар хооллож, тухайн газрын 100 хувь нь хөнөөлт шавжинд нэрвэгдэж байгааг тогтоов.

Тэмцлийн ажлыг гүйцэтгэх хугацаанд цаг агаарын дундаж температур 12-15 °C салхины дундаж хурд 4-5 м/сек агаарын чийгшил дунджаар 55 байв. Өдөр бүрийн цаг агаарын үзүүлэлтийг бичил цаг агаарын хэмжигч багажаар тухай бүрд нь хэмжив.

Хөнөөлт шавжтай тэмцэх арга

1. Химийн арга –шаардлагатай зарим газрын хөнөөлт шавжийн хор хөнөөл, тоо толгойн хэлбэлзэл, өсөлт хөгжлийг хязгаарлахын тулд тэмцэх арга хэмжээг /агаараас, газраас/ Үүргэн шүршигч аргаар 115 га талбайд явуулав. био бэлдмэл-ийг нэг га талбайд 0.29 кг, литр буюу нийт га талбайд 231 литр ажлын шингэн орохоор тооцоолон хэрэглэв. Хүрэнцэрийн амьдралд 10-15 хувь үхэл 85-91 хувь байна. **Бациллус туринженсис вар курстаки** хортон шавж устгахад ашиглагддаг биологийн гаралтай бактери. хортон шавж устгахад ашиглагддаг биологийн гаралтай бактери бэлдмэл ашиглан дээрх эрвээхэйн хүрэнцэртэй тэмцэл явуулахад өвчлөлт 2 хоногийн дараа илэрч 85-91 хувь халдварлаад үхэлт үргэлжилж байна.
2. Механик арга –тухайн шавжийн анхан шатны хүрэнцэр өндөгнөөсөө гарах, өвөлжсөн хүрэнцэр хөрснөөс гарах, нэг модноос нөгөө модонд хүрэнцэрүүд олноороо нүүх, модонд гарсан хүрэнцэрийг дэвсгэр материал ашиглан доргиож унагаах, хүрэнцэр хүүхэлдэйлж байна. Тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 85 хувь байна.

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх 2025 оны ажлыг танилцаж, холбогдох мэдээлэл тайлан үзээд тухайн ажлын комиссоос тогтоох нь

2025 оны 07-р сарын 24-наас 2025 оны 07-р сарын 26-ны хооронд явуулсан:

Шинэсний хярга, яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, бийрэн сүүлттэй үүргийн шүршигч багажаар тэмцэх ажлын гүйцэтгэлийг Дашбалбар сумын Байгаль хамгаалагч Ю.Мөнхтөмөр, М.Ганчимэг тэмцэлийн ажил хийсэн тайлан мэдээлэл танилцаад шалгаж үзээд хүлээн авах нь зүйтэй гэж шийдвэрлэв.

Хор хөнөөлийн түвшин, өсөлт хөгжилтийн үе шатны тухай тайлан, илтгэх хуудас бичиж, холбогдох байгууллагад танилцуулан, улмаар дараа жилүүдэд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай төсөл боловсруулах шаардлагатай.

Яacobсоны төөлүүрч эрвээхийн хүрэнцэр, Бургасны хүр эрвээхэй Навч хуйлагч эрвээхэй тэмцсэн ажлыг ...90 ... /сайн, дунд, муу/ гүйцэтгэснийг хүлээн авлаа.

ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫГ ХҮЛЭЭН АВСАН:

Дашбалбар сумын Байгаль хамгаалагч: Мөнхтөмөр /Ю.Мөнхтөмөр/

Дашбалбар сумын Байгаль хамгаалагч: Ганчимэг /М.Ганчимэг/

Гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээлгэн өгсөн:

"ХАМТЫН ТӨГӨЛ" ХХК - ЗАХИРАЛ /.../ Д.Батзориг/

ИНЖЕНЕР /.../ Д.Цогжавхлан/

